

Los tres rosiers

Numéro d'inventaire COMDT : 82-18

Transcription :

italique : mots approximatifs / français

[...] : mots inaudibles

[xxx] : bruits extérieurs

- *Alors lequel vous voulez nous nous racontez là.*
- *Ah ! celui que vous voudrez.*
- *Il en reste deux maintenant alors...*
- *Celui que vous voudrez, là. Je me les rapelle tous les deux.*
- *N'importe. Allez-y.*
- *Alors les trois rosiers ?*
- *Oui.*

I aviá... Una femna aviá tres enfants e aqueles enfants, aqueles tres fraires s'aimavan *bien*, la maire les aimavan *bien* tanben. Alara abans de morir lor donèt un rosier, un a cadun ; un caval, un a cadun ; e un canh, un a cadun. Cadun aviá un canh, un caval e un rosier. La maire lor diguèt :

- Lo rosier quand veiretz qu'una roèsa qui fanarà a un rosier e pas als autres dos, poiretz dire qu'aquel que a a qual apartén lo rosier es en dangièr de mòrt. Alara s'en va. L'ainat se maridèt, los autres dos èran pas maridats. L'ainat se maridèt. E se ressemblavan totes tres que l'òm podí pas conèisser lo cadun qu'aquò èra. *Voilà* que los autres dos vegèron que lo rosier d'aquel que s'èra maridat : la roèsa se fanava.

E le lors..., lors roèsas èran totjorn polida, alara diguèron :

- Bon es en dangièr.

Alara, lo capdèt diguèt :

- Es en dangièr quand *même* es a jo de mern ocupar. Laisse far, vau anar veire de qué se passa.

E se'n va en çò de la femna de son fraire. E la femna creguèt qu'aquò èra lo seu òme que tornava.

Aquò, li diguèt :

- A ! siás aquí !

- *Oui !*

- Mès cossí aquò se fa que siás pas dintrat la nuèch passada ? li diguèt.

- Soi pas dintrat cresi a ! sens èstre vengut, soi pas vengut ? Me rapèle pas.

- E non siás pas vengut. Mès ont èras anat ? Sables pas ont èras anat ? li diguèt. Mès, pr'aquò, te rapèlas pas ont èra anat ? Aquò va pas melhor. Èras anat veire aquel castèl que i a dins lo bòsc.

- *Ah ! Oui, oui, oui.* Aquí si, si me rapèle, me rapele.

- Bon.

E diguèt :

- *Voilà.* Mon fraire es en aquel castèl, per çò que voliá anar veire aquò. Vau i anar, que i es.

Pren son caval e son canh e se'n va al castèl. En efèit, en arribant al portau del castèl, trobèt lo caval de son fraire. Astaca son caval al ras de l'autre e dintra al castèl. I aviá una taula *bien* mesa, amb de polet sus la taula e tot, e una vièlha femna assetada al pè del fuòc.

E aquela femna li diguèt :

- Tè ! Ai tombada ma pince. Vòles la m'amassar.

Alara amassa la pince e lo dona a la femna.

- A ! mès tè, aprocha-te un bocin de mai, e met-la me per pel.

E s'avança e tot ! Pof ! Una trapa se duèrb e tomba a la cava e a la cava i aviá dejà son fraire. A ! diguèt :

- Ai comprés fau aquí que siasque.

- *Oui*. Mès l'autre li ditz :

- I soi, mès tu tanben, e ara sabi pas *bien* quau sortirà ara.

Mès l'autre lo lendeman matin, de que vit ? Vit lo..., la roèsa, la roèsa es fanada.

- Aquò va pas melhor alara, se l'autre es demorat, ieu me cau partir. E... Ben anèm-z'i !

Mès el diguèt :

- Mas vòli pas anar en çò de la bèla sòrre per çò que, a fòrça, se dejà mon fraire i es anat, sauprà pas pus ont n'es aquela femna. [Pi]jarà pas me dire de que i a.

E diguèt :

- En me passejant, ai vist aquel castèl. Vòle anar veire aquel castèl. Veirai de qué se passa en aquela afaire.

E se'n va al castèl e quand arribèt, en efèit, trobèt les dos cavals astacats a la grilha. I astaca lo sieu e dintra. E vei la taula, la taula, mès fa dintrar lo canh amb el. Prenguèt lo canh e diguèt al can :

- Tu faràs atencion se te dise de..., de gafar, te caudrà gafar.

E, bòn, la vièlha femna parieu :

- Amassa-me la pince.

- Se la vòls pas amassar, daissa-la.

- E ben, vèni aici. Apròcha-te !

- Ieu m'apròchi pas. Ont son mes fraires ?

- O ! Tes fraires son endacòm que son *tres bien* . Te'n faguès pas per eles. Se les vòls anar veire, te podi menar.

- Non, non, non i vòli pas anar. Mès diga-me ont son !

- A çà, o te dirai pas o te cau trobar tot sol, ieu non.

E diguèt al canh :

- Gafa, gafa, gafa !

E lo canh sautèt sus la bona femna e se metèt a gafar, a gafar. Alara la femna lo diguèt :

- Son aquí a la cava, la trapa es dubèrta, agacha.

- Li diguèt :

- Bon, aquò va *tres bien*. Mès, vas los far sortir d'aquí, e tot de seguida, o senon lo canh te tornarà gafar.

E la femna faguèt sortir le dos fraires. E coma aquò [...] e les ramenèt totes a l'ostau. E les rosièrs tornèron possar, tornèron florir. *Voilà*.

- Aquela tanben es acabada ?

- *Oui, Oui* es acabada.

- Es passat pel prat.

- Es passat pel prat.